

Arbetslivskommissionen för idrott och träning, lägesbild 2018–2019

Arbetslivskommissionen för idrott och träning har utarbetat en lägesbild över kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömningen av kunnande inom sitt område. Till arbetslivskommissionernas uppgifter hör att årligen producera information om kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömningen av kunnandet inom den egna branschen (Statsrådets förordning om yrkesutbildning 673/2017). För detta uppdrag har arbetslivskommissionerna haft tillgång till uppgifter om uppföljning, bedömning och respons, bland annat utbildningsförvaltningens statistik-och styrningstjänster och i den nationella informationsresursen KOSKI.

Uppgifterna om utförda studieprestationer 2018 gjordes tillgängliga för kommissionerna våren 2019. Eventuella korrigeringar som läroanstalterna har gjort i KOSKI-informationen efter denna tidpunkt visas inte i denna lägesbild. Detta gäller även statistiken över mängden utförda studieprestationer 2019 som tagits fram ur informationsresursen KOSKI i början av 2020. De granskade prestationsmängderna publiceras senare i utbildningsförvaltningens statistiktjänst Vipunen.fi.

De uppgifter som har utnyttjats i lägesbilden har plockats direkt från informationsresursen KOSKI i den form som läroanstalterna har uppgett dem. Statistiken kan innehålla bristfälliga eller felaktiga uppgifter. Till exempel på grund av tekniska orsaker har alla uppgifter som antecknats i läroanstalternas egna studiehänteringssystem inte överförts korrekt till KOSKI. Dessa uppgifter statistikförs under punkterna "inga uppgifter"/"har inte meddelats".

Även kommissionernas besöksrapporter, begäran om rättelse och utlåtanden har använts som källmaterial.

Antal avlagda examina och examensdelar

Examen- och examensdelsprestationer	2018		2019	
	hela examen	examensdelar	hela examen	examensdelar
Grundexamen i idrott	399	3 502	354	2 965
Kompetensområdet för träning och föreningsverksamhet	0		24	
Kompetensområdet för hälsofrämjande idrottsrådgivning	0		35	
Kompetensområdet för serviceproduktion inom idrott	0		9	
Tomma	0		286	
Yrkesexamen i idrott och träning	0	0	23	168
Kompetensområdet för idrott	0		2	
Kompetensområdet för träning	0		21	
Yrkesexamen i skötsel av idrottsanläggningar	31	147	67	286
Specialyrkesexamen i skötsel av idrottsanläggningar	0	0	1	0
Specialyrkesexamen i träning	16	14	7	16

Yrkesexamen i idrott	230	772	212	497
Specialyrkesexamen för idrottsanläggningsmästare	8	21	10	20
Yrkesexamen för tränare	118	370	156	366
Specialyrkesexamen för tränare	16	90	11	18
Totalt	818	4 916	841	4 336

* Uppgifterna hämtade 25.2.2019 (för 2018) och 15.1.2020 (för 2019) och uppgifterna har inte uppdaterats efter detta. Prestationerna för examensdelarna omfattar inte examensdelar som uppgetts vara lokala.

Examen- och examensdelsprestationer	2018		2019	
	mål: hela examen	mål: examens delar	mål: hela examen	mål: examens delar
Grundexamen i idrott	3 476	26	2 946	19
Yrkesexamen i idrott och träning	0	0	138	30
Yrkesexamen i skötsel av idrottsanläggningar	146	1	285	1
Specialyrkesexamen i skötsel av idrottsanläggningar	0	0	0	0
Specialyrkesexamen i träning	14	0	16	0
Yrkesexamen i idrott	752	20	485	12
Specialyrkesexamen för idrottsanläggningsmästare	21	0	20	0
Yrkesexamen för tränare	370	0	366	0
Totalt	3 476	26	2 946	19

Diskussion

Antalet prestationer för examina och examensdelar, utveckling

Många examensdelar avläggs. Utmaningen är att hitta jobb för alla som avlagt examen.

I fråga om yrkesexamen i skötsel av idrottsanläggningar har antalet utvecklats i positiv riktning.

Yrkesexamen för tränare motsvarar arbetslivsbehoven väl.

Utbildningen av idrottsinstruktörer har ökat vid yrkeshögskolan. Det kan påverka antalet avlagda examen och examensdelar i grundexamen i idrott.

Hur man i fortsättningen ska fylla utbildningsplatserna är en utmaning i framtiden.

Utbildningar för specialyrkesexamen ordnas till exempel vartannat år, inte varje år.

Arbetslivet önskar är att det finns tillräckligt med valbara examensdelar.

Marginellt avlagda examina och kompetensområden

Den nya lagstiftningen gör det möjligt att avlägga examensdelar.

I framtiden kommer allt fler examensdelar att avläggas, i takt med att medvetenheten om dem ökar.

Detta är bra ur arbetslivets synvinkel.

Inom skötsel av idrottsanläggningar avläggs huvudsakligen hela examina. Det ses som en möjlighet och upplevs som lockande.

Genom delexamina kan man snabbare komma i kontakt med arbetslivet.

Det är möjligt att välja examensdelar bland de parallella examensdelarna.

Egen nytta i arbetslivet. Möjliggör livslångt lärande.

Examina i en övergångsperiod inkluderade: överlappningar i specialyrkesexamen i skötsel av idrottsanläggningar och specialyrkesexamen för tränare.

Specialyrkesexamen för tränare motsvarar arbetslivets behov kvantitativt.

Anordnande av examina

Examen	Anordnar-tillstånd	Aktiva anordnare	Övrigt
Yrkesexamen i idrott och träning	14	9	trädde i kraft 1.1.2019
Grundexamen i idrott	9	9	trädde i kraft 1.8.2018
Yrkesexamen i skötsel av idrottsanläggningar	5	3	trädde i kraft 1.8.2018
Specialyrkesexamen i skötsel av idrottsanläggningar	3	0*	trädde i kraft 1.1.2019
Specialyrkesexamen i träning	10	3	trädde i kraft 1.1.2018
Yrkesexamen i idrott	12	9	i en övergångstid fram till 31.12.2021
Specialyrkesexamen för idrottsanläggningsmästare	2	2	i en övergångstid fram till 31.12.2021
Yrkesexamen för idrottsanläggningsföreståndare	5	0	i en övergångstid fram till 31.12.2021
Yrkesexamen för tränare	12	8	i en övergångstid fram till 31.12.2021

* aktiviteten bestäms utifrån om utbildningsanordnaren/läroanstalten registrerat examens- eller examensdelsprestationer i den KOSKI-data från 2018 eller 2019 som tillställts kommissionen. Uppgifterna är hämtade 25.2.2019 (för 2018) och 15.1.2020 (för 2019) och uppgifterna har inte uppdaterats efter detta.

Diskussion

Ändringar i antalet anordnartillstånd och anordnande av examina

Fördelningen av examens-/examensdelsprestationer mellan utbildningsanordnarna

Antalet anordnartillstånd har ökats.

Det finns färre aktiva utbildningsanordnare än det finns beviljade anordnartillstånd.

Det finns mycket fler anordnartillstånd än det finns volym. Finns det behov för alla utbildningsanordnare?

Geografisk och språklig täckning vid ordnande av examina

Det finns examensanordnare som utexaminerar många personer som avlägger examina/examensdelar, men också examensanordnare som utexaminerar förhållandevis färre personer som avlägger examina/examensdelar. Det finns tydliga skillnader. Variationerna är stora.

Yrkesproven kan avläggas i arbetslivet, geografiskt sett på olika håll i Finland. De största massorna finns dock i södra Finland. Anordnandet av examina påverkas av den regionala täckningen och samarbetsavtalen.

Alla examina anordnas till största delen på finska.

Man samarbetar med svenskspråkiga utbildningsanordnare.

Inom skötsel av idrottsanläggningar klargör man prestationsspråket i samband med den personliga tillämpningen. Yrkesexamina i träning har delvis avlagts på svenska.

Hur ska man i framtiden bevara dragningskraften för examina inom idrottsbranschen när man beaktar urbanisering, digitalisering, globalisering, reaktion, marknadsföring och ökad välfärd.

Lönenivån påverkar också intresset för examen.

Kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömningen av kunnande

Grundexamen i idrott

Miljöer där yrkesprov genomförts (2018): arbetsplats och läroanstalt 4,65 %, läroanstalt 6,2 %, arbetsplats 33,66 %. Inga uppgifter 65,93 %.

Miljöer där yrkesprov genomförts (2019) arbetsplats och läroanstalt 1,55 %, läroanstalt 3,81 %, arbetsplats 23,22 %. Inga uppgifter 60,98 %.

Bedömningen har genomförts av (2019): arbetsgivare, företrädare för arbetslivet + lärare/utbildningsanordnare 681, endast bedömare som företräder utbildningsanordnaren och lärare 10, endast arbetsgivare/arbetslivet 2. Lärare 282. Inga uppgifter 1 732.

Yrkesexamen i idrott och träning

Miljöer där yrkesprov genomförts (2018): inga uppgifter

Miljöer där yrkesprov genomförts (2019): arbetsplats och läroanstalt 4,17 %, läroanstalt 6,55 %, arbetsplats 69,64 %. Inga uppgifter 19,64 %.

Bedömningen har genomförts av (2019): arbetsgivare, företrädare för arbetslivet + lärare/utbildningsanordnare 138, endast bedömare som företräder utbildningsanordnaren och lärare tom, endast arbetsgivare/arbetslivet tom. Lärare 9. Inga uppgifter 18.

Yrkesexamen i skötsel av idrottsanläggningar

Miljöer där yrkesprov genomförts (2018): arbetsplats och läroanstalt tom, läroanstalt 41,5 %, arbetsplats 40,14 %. Inga uppgifter 18,37 %.

Miljöer där yrkesprov genomförts (2019): arbetsplats och läroanstalt 0,35 %, läroanstalt 25,52 %, arbetsplats 29,37 %. Inga uppgifter 44,76 %.

Bedömningen har genomförts av (2019): arbetsgivare, företrädare för arbetslivet + lärare/utbildningsanordnare 160, endast bedömare som företräder utbildningsanordnaren och lärare tom, endast arbetsgivare/arbetslivet tom. Lärare tom. Inga uppgifter 126.

Specialyrkesexamen i skötsel av idrottsanläggningar

Miljöer där yrkesprov genomförts och beslut om bedömning (2018 och 2019): Inga uppgifter.

Specialyrkesexamen i träning

Miljöer där yrkesprov genomförts (2018): arbetsplats och läroanstalt 100 %.

Miljöer där yrkesprov genomförts (2019): arbetsplats och läroanstalt 43,75 % och arbetsplats 56,25 %.

Bedömningen har genomförts av (2019): Arbetsgivare, företrädare för arbetslivet + lärare/utbildningsanordnare 16, endast bedömare som företräder utbildningsanordnaren och lärare tom, endast arbetsgivare/arbetslivet tom. Lärare tom. Inga uppgifter tom.

Examen	startenkät/PUK	slutenkät/yrkesprov
Yrkesexamen för idrott och träning	4,2	4,4
Yrkesexamen i idrott och träning	4,1	inga uppgifter
Grundexamen i idrott	4,1	4,5
Yrkesexamen i skötsel av idrottsanläggningar	4,3	3,8
Specialyrkesexamen i träning	4,3	4,6
Yrkesexamen för tränare	4,1	4,7
Specialyrkesexamen i skötsel av idrottsanläggningar	4,3	3,8
Specialyrkesexamen för idrottsanläggningsmästare	inga uppgifter	3,9

* granskningsperioden för studeranderespons är 7/2018–9/2019. Bedömningsskala 1–5, där (5) helt av samma åsikt, (4) nästan helt av samma åsikt, (3) delvis av samma och delvis av annan åsikt, (2) nästan helt av annan åsikt, (1) helt av annan åsikt.

Diskussion

Genomförande av tvåpartsbedömning vid bedömning av kunnande och motiveringar för genomförande av yrkesprov vid läroanstalter

Tvåpartsbedömningen genomförs i bedömningen av kunnandet.

Vid läroanstalterna ordnas yrkesproven enligt examensgrunderna.

Faciliteterna motsvarar arbetslivets behov.

Vid läroanstalterna ordnas yrkesprov på de examensdelar i examensgrunderna som inte kan genomföras i arbetslivet, till exempel yrkesprov i simhallar.

Rättelser av bedömning

Arbetslivskommissionen kan inte generalisera utifrån begäran om rättelse av bedömning. Inga begäran om rättelse av bedömningen har behandlats.

Planer för bedömning av kunnande

Planerna för bedömning av kunnande har fungerat bra och de har utarbetats väl.

Genomförandet av den personliga tillämpningen i praktiken

Utgående från svaren i studeranderesponsens startenkät om hur den personliga tillämpningen genomförs har den varit bra. Svaren i slutenkäten har gett ett något sämre resultat.

Antalet respondenter påverkar svarens medeltal.

God praxis

Idrottsinstitutet samarbetar i nätverk för att utveckla anordnandet av examina.

Ett starkt samarbete mellan utbildningsanordnaren och arbetslivet.

Utvecklingsområden i utbildningsanordnarnas verksamhet

Läroanstalter som befinner sig bredvid varandra samarbetar nödvändigtvis inte sinsemellan.

Tävling om studerande för att utveckla den egna verksamheten.

Hur väl fungerar examensgrunderna

Diskussion

Examengrundernas arbetslivsmotsvarighet

De nya examensgrunderna motsvarar arbetslivets behov väl, men det finns naturligtvis saker att utveckla. Man har varit nöjd med grunderna för examen i idrott och träning.

Genomförande av valfrihet vid avläggande av examina

Utbildningsanordnaren har tillsammans med den studerande gått igenom valfriheten i samband med personlig tillämpning. Man har varit nöjd med de olika valmöjligheterna.

Behov av ytterligare anvisningar i fråga om kraven på yrkesskicklighet i examensdelarna eller sätten att påvisa yrkesskickligheten

Behov av ytterligare anvisningar i fråga om kraven på yrkesskicklighet har inte framkommit i examensdelarna eller sätten att påvisa yrkesskickligheten.

Erfarenheter av hur de nya examensgrunderna fungerar

Inga erfarenheter av hur de nya examensgrunderna fungerar utifrån de uppgifter som samlats in från källorna.